

INSPECȚIA MUNCII

METODOLOGIE

pentru derularea acțiunii nr. 15 din Programul cadru de acțiuni
al Inspecției Muncii pentru anul 2020

ACȚIUNE

de conștientizare și control vizând modul de respectare a cerințelor minime de
securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor
împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul
de muncă

Trimestrul IV

2022

CUPRINS

- I. Obiectivele acțiunii
- II. Motivarea acțiunii
- III. Grupul țintă

I. OBIECTIVELE ACȚIUNII

- Prevenirea îmbolnăvirilor profesionale generate de agenții cancerigeni și mutageni prezenți la locurile de muncă;
- Creșterea gradului de conștientizare cu privire la riscurile legate de expunerea la agenți cancerigeni și mutageni la locul de muncă;
- Monitorizarea punerii în aplicare a prevederilor legale europene privind asigurarea securității și sănătății lucrătorilor expuși la agenți cancerigeni și mutageni;
- Centralizarea datelor în vederea elaborării rapoartelor naționale privind punerea în aplicare a directivelor/regulamentelor europene specifice.

II. MOTIVAREA ACȚIUNII

Cancerul profesional constituie una dintre cele mai mari probleme de sănătate de la locurile de muncă din Europa și din întreaga lume. Conform informațiilor de pe site-ul Agenției Europene pentru securitate și sănătate în muncă (EU - OSHA), se estimează că, în 2015, acesta a stat la baza a 53 % din totalul deceselor asociate muncii înregistrate în Uniunea Europeană și în alte țări dezvoltate. Potrivit Foii de parcurs privind agenții cancerigeni din 2016, UE înregistrează în fiecare an aproximativ 120 000 de cazuri de cancer profesional ca urmare a expunerii la

INSPECȚIA MUNCII

agenți cancerigeni la locul de muncă, ducând la aproximativ 80 000 de decese anual.

Aceste statistici alarmante au dus la adoptarea de măsuri. În 2017, Comisia Europeană s-a angajat să protejeze lucrătorii de cancerul profesional printr-o inițiativă privind securitatea și sănătatea în muncă. Acest lucru s-a obținut parțial prin revizuirea repetată a Directivei privind agenții cancerigeni și mutageni, stabilindu-se noi limite de expunere pentru substanțe chimice cancerigene frecvente la locurile de muncă din cadrul Uniunii Europene, pe baza noilor date științifice existente.

Potrivit Eurostat, peste 30 de milioane de tone de substanțe cancerigene, mutagene și reprotoxice (CMR) sunt produse anual în Europa. Pe lângă substanțele chimice, există agenți biologici și factori fizici/organizaționali care pot provoca cancer. Unele tipuri de cancer legate de muncă (de exemplu, cancer pulmonar și mezoteliom) au o rată ridicată a mortalității. Boala este în general asociată cu un debut rapid al dizabilității și un grad ridicat de suferință. Numărul mare de lucrători expuși a condus apeluri pentru acțiuni coordonate pentru protejarea sănătății lucrătorilor și îmbunătățirea condițiilor de muncă, prin conștientizarea tuturor actorilor prevenirii asupra riscurilor generate de agenții cancerigeni și mutageni, precum și asupra măsurilor de prevenire și control aferente.

În luna martie 2021, Comisia Europeană a lansat Planul Europei de combatere a cancerului, inițiativă care vizează reducerea poverii cancerului pentru pacienți, familiile lor și sistemele de sănătate, abordând inegalitățile legate de cancer între statele membre și în interiorul acestora. În cadrul acestui plan, o atenție deosebită este acordată cancerelor profesionale, fiind necesară reducerea expunerii la substanțe periculoase la locurile de muncă și îmbunătățirea siguranței produselor pentru utilizatorii profesionali. În acest sens, Comisia Europeană urmărește actualizarea Directivei privind agenții cancerigeni și mutageni, care protejează lucrătorii împotriva riscurilor generate de expunerea la locul de muncă, prin stabilirea unor limite de expunere ocupaționale noi sau revizuite pentru unele substanțe importante, precum și prin punerea în aplicare a acesteia.

De asemenea, noul Cadru strategic de securitate și sănătate în muncă 2021-2027 stabilește angajamente puternice pentru reducerea expunerii profesionale la substanțe chimice. EU-OSHA va dezvolta în acest scop un studiu privitor la expunerea lucrătorilor la factorii de risc de cancer din Europa pentru a ajuta la reducerea cancerelor profesionale.

În trimestrul I din anul 2017, Inspecția Muncii a desfășurat acțiunea punctuală „Controlul punerii în aplicare a legislației de protecție a lucrătorilor expuși la agenți chimici cancerigeni”. Pe parcursul anilor 2018 - 2020, Inspecția Muncii a derulat acțiuni de informare și control pentru verificarea modului în care sunt respectate cerințele minime de securitate și sănătate în muncă privind utilizarea

INSPECȚIA MUNCII

substanțelor chimice periculoase la locurile de muncă. Aceste acțiuni au atins tangențial problematica agenților cancerigeni și mutageni.

Inspecția Muncii întocmește și transmite anual Agenției Naționale pentru Protecția Mediului subcapitolul IX.1.6.3. “Măsuri pentru restricționarea și controlul substanțelor chimice” din Raportul anual privind starea mediului în România, care conține date și informații la nivelul anului respectiv, comparativ cu anii anteriori. De asemenea, Inspecția Muncii raportează Agenției Europene pentru Substanțe Chimice (ECHA), conform art. 117(1) din Regulamentului (CE) nr. 1.907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului (REACH), rezultatele obținute în domeniul punerii în aplicare al Regulamentului REACH, atât în ceea ce privește controlul propriu-zis, cât și în privința conștientizării factorilor interesați și a instruirii inspectorilor de muncă.

Agenții chimici cancerigeni generează riscuri majore la adresa securității și a sănătății lucrătorilor; deoarece pericolele sunt adesea invizibile sau nu sunt bine înțelese, putând fi cauzate de vapori, de pulberi sau de expuneri accidentale, de multe ori acestea nu sunt combătute corespunzător. Legislația Uniunii Europene privind securitatea și sănătatea în muncă care se axează în special pe protejarea lucrătorilor împotriva substanțelor periculoase include Directiva Agenți Chimici (DAC), Directiva Agenți Cancerigeni și Mutageni (DCM), precum și Regulamentul (CE) nr. 1.907/2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH).

Obligațiile angajatorilor legate de utilizarea agenților cancerigeni la locul de muncă sunt prevăzute în legislația națională prin HG nr. 1.218/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici (care transpune DAC) și HG nr. 1.093/ 2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă (care transpune DCM). Având în vedere modificările aduse celor două directive europene (DAC și DCM), ambele hotărâri au fost republicate, conform prevederilor HG nr. 53/2021 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.218/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.093/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă

Evaluarea riscurilor constituie fundamentul acestei legislații și o obligație legală pentru toți angajatorii în cazul în care, la locurile de muncă, sunt prezente substanțe periculoase. Angajatorii trebuie, de asemenea, să respecte o ierarhie

INSPECȚIA MUNCII

specifică a măsurilor de prevenire: eliminarea, substituția, măsurile tehnice, măsurile organizatorice și, în final, protecția individuală.

Regulamentul (CE) nr. 1.907/2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), deși este un regulament cu un domeniu de aplicare mai larg, are scopul de a asigura un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului, inclusiv protecția securității și sănătății lucrătorilor la locurile de muncă. Prin Legea nr. 326/2013 de modificare a Legii nr. 349/2007, privind reorganizarea cadrului instituțional în domeniul managementului substanțelor chimice, Inspecția Muncii a fost desemnată ca autoritate competentă pentru controlul aplicării legislației de implementare a prevederilor Regulamentului REACH în domeniul securității și sănătății în muncă.

Conform art. 5 din HG nr. 477/2009 privind stabilirea sancțiunilor aplicabile pentru încălcarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se realizează de personalul împuternicit al Gărzii Naționale de Mediu.

Ca urmare, regulamentul REACH se va aplica în mod sinergic cu reglementările care transpun DAC/DCM, astfel încât să fie instituite măsuri privind promovarea îmbunătățirii securității și sănătății în muncă a lucrătorilor, conform Art. 1, alin. (1) din Legea nr. 319/ 2006 a securității și sănătății în muncă, modificată.

III. GRUPUL ȚINTĂ

Acțiunea se desfășoară în toate județele la angajatori din toate domeniile de activitate, care utilizează la locurile de muncă agenți chimici cancerigeni sau mutageni clasificați în categoriile 1A și 1B conform Regulamentului (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor (CLP), urmărindu-se în mod special întreprinderile mici și mijlocii.

Legislație aplicabilă

1. Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă, modificată;
2. H.G. nr. 1425/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările și completările ulterioare;
3. H.G. nr. 1.218/ 2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici, modificată;
4. H.G. nr. 1048/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea de către lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă - Anexa 2 Lista orientativă și neexhaustivă a echipamentelor

INSPECȚIA MUNCII

individuale de protecție și Anexa 3 Lista orientativă și neexhaustivă a activităților și sectoarelor de activitate care pot necesita utilizarea de echipament individual de protecție;

5. H.G. nr. 1.093/2006, privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă;
6. HG nr. 1146/2006, privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în muncă de către lucrători a echipamentelor de muncă;
7. Regulamentul nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 dec. 2006 privind înregistrarea, Evaluarea, Autorizarea și Restricționarea Chimicalelor - legislație privind condițiile de comercializare a chimicalelor (REACH)
8. Legea 360/2003 privind regimul substanțelor și preparatelor chimice periculoase;
9. Alte acte normative în domeniul securității și sănătății în muncă aplicabile specificului unității controlate.

b) Nominalizarea la nivelul fiecărui inspectorat teritorial de muncă a inspectorilor de muncă din grupul local de lucru și comunicarea datelor de contact ale membrilor grupului local de lucru, în format electronic, la adresa de e-mail catalin.cervicescu@inspectiamuncii.ro.

Termen: 10.10.2022

c) Aprofundarea cunoștințelor de către inspectorii de muncă nominalizați și informarea celorlalți inspectori.

Termen: 17.10.2022

Resurse disponibile pentru aprofundarea cunoștințelor:

- Ghidul privind fișele cu date de securitate și scenariile de expunere

https://www.echa.europa.eu/documents/10162/22786913/sds_es_guide_ro.pdf/18a269eb-f411-74bf-3962-98e4e975eb79

- Ghidul pentru utilizatorii din aval

https://echa.europa.eu/documents/10162/23036412/du_ro.pdf

- Informații cu privire la prevenirea cancerului:

<https://echa.europa.eu/ro/hot-topics/preventing-cancer>

- Birourile naționale de asistență tehnică REACH oferă recomandări practice în limbile locale:

<https://www.echa.europa.eu/-/romania-helpdesk>

- “ÎNDRUMAR pentru inspectorii naționali de muncă referitor la interacțiunea dintre Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), Directiva

INSPECȚIA MUNCII

privind agenții chimici (CAD) și Directiva privind agenții cancerigeni și mutageni (CMD)”, Doc.2229_RO, Comitetul Înalților Responsabili cu Inspecția Muncii (SLIC):

<https://www.inspectiamuncii.ro/reach-and-ssm>

- Site-ul inițiativei “Roadmap on carcinogens”, care oferă informații despre agenții cancerigeni și exemple de bune practici:

<https://roadmaponcarcinogens.eu/about/the-roadmap/>

- EU-OSHA oferă informații privind modul de gestionare a riscurilor cauzate de utilizarea de substanțe periculoase la locul de muncă:

<https://osha.europa.eu/ro/themes/dangerous-substances>

Inspector Sef

Daniel PACURARIU